

Boje na Slovensku

Ukončením činnosti Národních stráží úkoly sokolů při zajišťování státní moci neskončily.

2. února 1919 poslal bratislavský župan Samuel Zoch starostovi Sokola Josefu Scheinerovi následující telegram: „Důvěrné. Žádáme z Prahy 500 Sokolů do Bratislavy na útraty vlády kvůli pořádku a na uvítání slovenské vlády v Bratislavě na den 4. února.“

3. února v 19 hodin večer už odjížděla výprava pražských sokolů pod vedením Jindřicha Vaníčka do Bratislavy. Celkem odcestovalo z Čech a Moravy během jednoho dne asi 2 500 sokolů v krojích. Tito sokolové, jak popisuje ministr Vavro Šrobár: „... překazili stávkou, obsluhovali vlaky a postavili špalier od nádraží až po župný dom, aby dodali lesku, sebavedomia a hrdosti československému obyvatelstvu v nepriateľskom Prešpurku a chránili nevelký hlúčok slovenskej vlády“.

20. května 1919 pronikly na slovenské území maďarské jednotky. Československou armádu zastihly nepřipravenou a podařilo se jim ovládnout celé východní Slovensko, místy až k polským hranicím. 16. června byla pod jejich protektorátem v Prešově vyhlášena Slovenská republika rad. 5. června 1919 předsednictvo České obce sokolské „uznávajíc vážnost chvíle a povinnost sokolskou, usneslo se provést mobilizaci svých řad pro služby vlasti.“ Na Slovensku tak působily vedle pravidelných armádních jednotek dobrovolnické Pluky stráže svobody, složené opět převážně ze členů sokolských jednot.

1. Pluk stráže svobody I. Celkem na Slovensku bojovaly 4 prapory tvořené 8 300 sokoly
2. Josef Scheiner byl jednou z ústředních postav slavnostního uvítání československých legií přijíždějících z Francie
3. Sokol z Pluku stráže svobody na Slovensku
4. Sokolové byli od prvních dní samostatné republiky připraveni bránit její demokratické principy
5. Příchod sokolů na Slovensko byl doprovázen kampaní seznamující široké vrstvy obyvatelstva se sokolskými ideály
6. Sokolové přivítali 27. 9. 1919 předsedu vlády Karla Kramáře po návratu z mírové konference v Paříži

Fights in Slovakia

The end of the National Guards' activity did not mean the end of the Sokol role in the provision of state power. On 2 February 1919, Samuel Zoch, the head of the Bratislava county, sent the following telegram to Josef Scheiner, the Mayor of the Czech Sokol Society: "Confidential. We ask for 500 Sokols from Prague to Bratislava at the expense of the government to maintain order and to welcome the Slovak government in Bratislava on 4 February". At 7 p.m. on 3 February, the Prague Sokol expedition under the leadership of Jindřich Vaníček left for Bratislava. About 2,500 uniformed Sokols left Bohemia and Moravia in one day. Those Sokol members, as Minister Vavro Šrobár described: "...defeated a strike, operated trains and made a cordon from the railway station to the administration house to add splendour, confidence and pride to Czechoslovak citizens in hostile Prešpurk, and protected the small group of the Slovak Government".

On 20 May 1919, Hungarian units invaded the Slovak territory. The Czechoslovak Army was not prepared and the Hungarians managed to take over the entire east of Slovakia, up to the Polish border in some places. On 16 June, the Slovak Republic was declared in Prešov under their protection. On 5 June 1919, the Board of the Czech Sokol Society "acknowledging the gravity of the moment and Sokol's responsibility, we have decided to mobilise our ranks for the service of the country". Thus, in addition to the regular military units, there were also the voluntary Freedom Guard Regiments in Slovakia that consisted mainly of Sokol members.

1. Freedom Guard Regiment I. Four battalions supported by 8,300 Sokol members fought in Slovakia
2. Josef Scheiner was one of the main persons welcoming Czechoslovak Legions arriving from France
3. Sokol member of Freedom Guard Regiment in Slovakia
4. Sokol members were prepared to defend the democratic principles of the independent republic from the first day of its foundation
5. The arrival of Sokol members in Slovakia was accompanied by a campaign informing the general public of Sokol's principles
6. Sokol members welcomed the Prime Minister, Karel Kramář, after his return from the peace conference in Paris on 27 September 1919

